

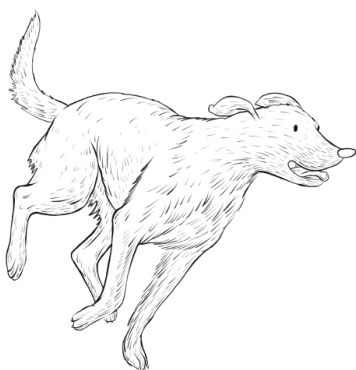
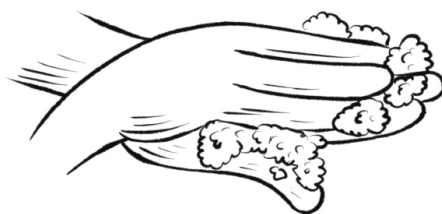
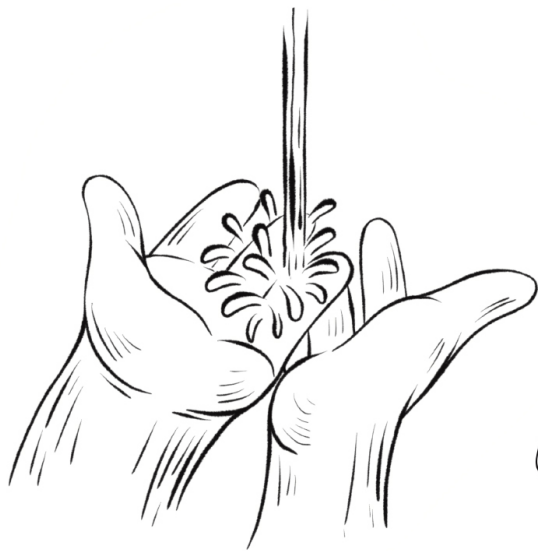

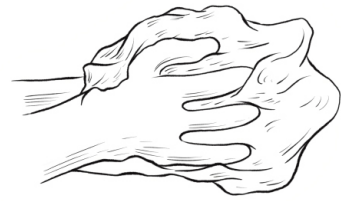
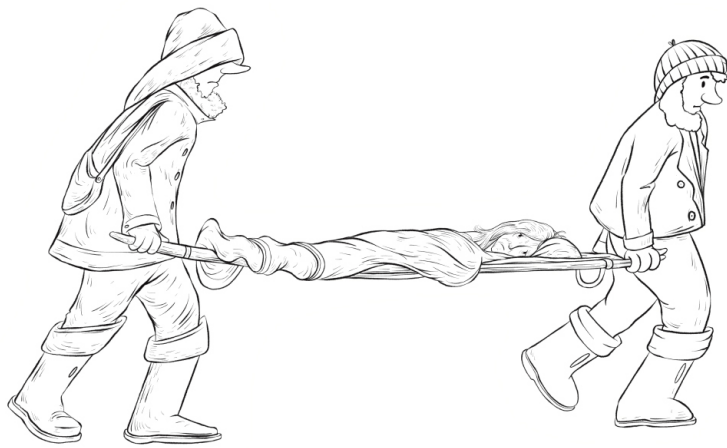
An tSnáthaid Mhór

MALACHY DOYLE ANDREW WHITSON

MUIREANN AGUS AN DIANGHLASÁIL

D'oibrithe sláinte agus do chúramóirí i ngach aon áit.

Muireann agus an Dianghlasáil arna fhoilsiú
ag Graffeg in 2020. Cóipcheart © Graffeg Limited 2020.

An téacs © Malachy Doyle. Na léaráidí © Andrew Whitson
Dearadh agus táirgeadh le Graffeg Ltd. Tá an foilseachán seo agus a
bhfuil ann faoi chosaint cóipchirt © 2020. Arna aistriú ag Máire Zepf.

Leis seo, tá Malachy Doyle agus Andrew Whitson aitheanta mar údair
an tsaothair seo de réir alt 77 d'Acht na gCóipcheart, na nDearaí agus na
bPaitinní 1988.

Sonraí Catalógaithe le linn Foilsiú: tá catalóg le haghaidh
an leabhair seo ar fáil ó Leabharlann na Breataine.

Gach ceart ar cosaint. Ní ceadmhach aon chuid den foilseachán seo a
atáirgeadh, a chur i gcomhad athfhála ná a tharchur ar aon bhealach
ná slí, bíodh sin leictreonach, meicniúil, bunaithe ar fhótachóipeáil, ar
thairfeadh nó eile, gan cead a fháil roimh ré ón fhoilsitheoir:
Graffeg Limited, 24 Stradey Park Business Centre, Llanelli, SA14 8YP,
An Bhreatain Bheag, RA. www.graffeg.com.

MALACHY DOYLE ANDREW WHITSON

MUIREANN AGUS AN DIANGHLASÁIL

IS LE

AN LEABHAR SEO

An tSnáthaid Mhór

‘Tá an t-oileán faoi dhianghlasáil! Tá an t-oileán faoi dhianghlasáil!’

Bhí Dónall ag rith thart ar mire, ag béiceadh in ard a chinn.

‘Cad é atá ort, a Dhónaill?’ arsa Muireann leis. ‘Agus cad é is brí le “dianghlasáil” ar scor ar bith?’

‘Níl cead ag duine ar bith teacht nó imeacht ón oileán mar gheall ar an chineál droch-ulpóige sin atá ag dul thart,’ ar seisean. ‘Agus ní hamháin sin ach tá an scoil druidte!’

‘Ná habair!’ arsa Muireann.

Ach bhí an ceart ag Dónall. Nuair a d'imigh Muireann abhaile, dúirt Mamaí an rud céanna.

'Ach cad faoi Dhaidí!' a bhéic Muireann.

Bhí a hathair ar tír mór ag díol éisc.

'Seans go mbeidh air fanacht ansin go ceann tamaill,' arsa a máthair. 'Beidh sé doiligh, a thaisce, ach caithfidh muid an t-oileán a choinneáil sábháilte. Tá mé cinnte nach mairfidh sé i bhfad.'

Ach is fada an t-achar seachtain nuair a chronaíonn tú do Dhaidí deas.

‘Tá mé ceart go leor, a Mhuireann,’ a dúirt sé léi ar an ghuthán.
‘Beidh mé go breá anseo i dteach Uncail Éamonn.’

‘Tá mé buartha go dtiocfaidh tinneas ort, a Dhaidí,’ arsa
Muireann. ‘Deirtear go bhfuil cuid mhór daoine ag éirí tinn.’

‘Bím thar a bheith cúramach,’ arsa a
hathair. ‘Ba mhaith liom go gcuideofá le
do Mhamái sa bhaile agus beidh mé ar ais
chomh tiubh géar agus is féidir liom.’

Chuidigh Muireann leis an chócaireacht. Chuidigh sí
leis na lachain agus leis na cearca.

Agus thug sí cuairt ar Chaitlín Mhicí gach lá lena
chinntiú go raibh sí maith go leor.

‘Nach orainn atá an t-ádh go bhfuil cónaí orainn ar oileán álainn mar seo,’ arsa Caitlín Mhicí. ‘Tá daoine ann ar tír mór is níl cead acu dul amach as an teach fiú!’

Cé gur mhair an dianghlasáil i bhfad níos faide ná seachtain, ba bheag athrú a bhí ar shaol Mhuirinne taobh amuigh den scoil gan a bheith oscailte agus a Daidí gan a bheith thart.

Ach maidin amháin, nuair a bhuail sí isteach chuig Caitlín Mhici, bhí drochdhóigh ar an tseanbhean.

‘Rith agus faigh Banaltra Eilís – maith an cailín,’ arsa sí ón leaba agus an anáil ag briseadh uirthi.

Rith Muireann an méid a bhí ina cosa – agus nuair a tháinig Banaltra Eilís, dúirt sí go mbeadh ar Chaitlín Mhicí dul chuig an otharlann.

‘An í an ulpóg atá uirthi? An ulpóg mhillteanach?’ a d’fhiafraigh Muireann de chogar nuair a tháinig a máthair a chuidiú le Banaltra Eilís.

‘Ní hí, a stór,’ arsa a Mamaí. ‘A croí atá ann.’

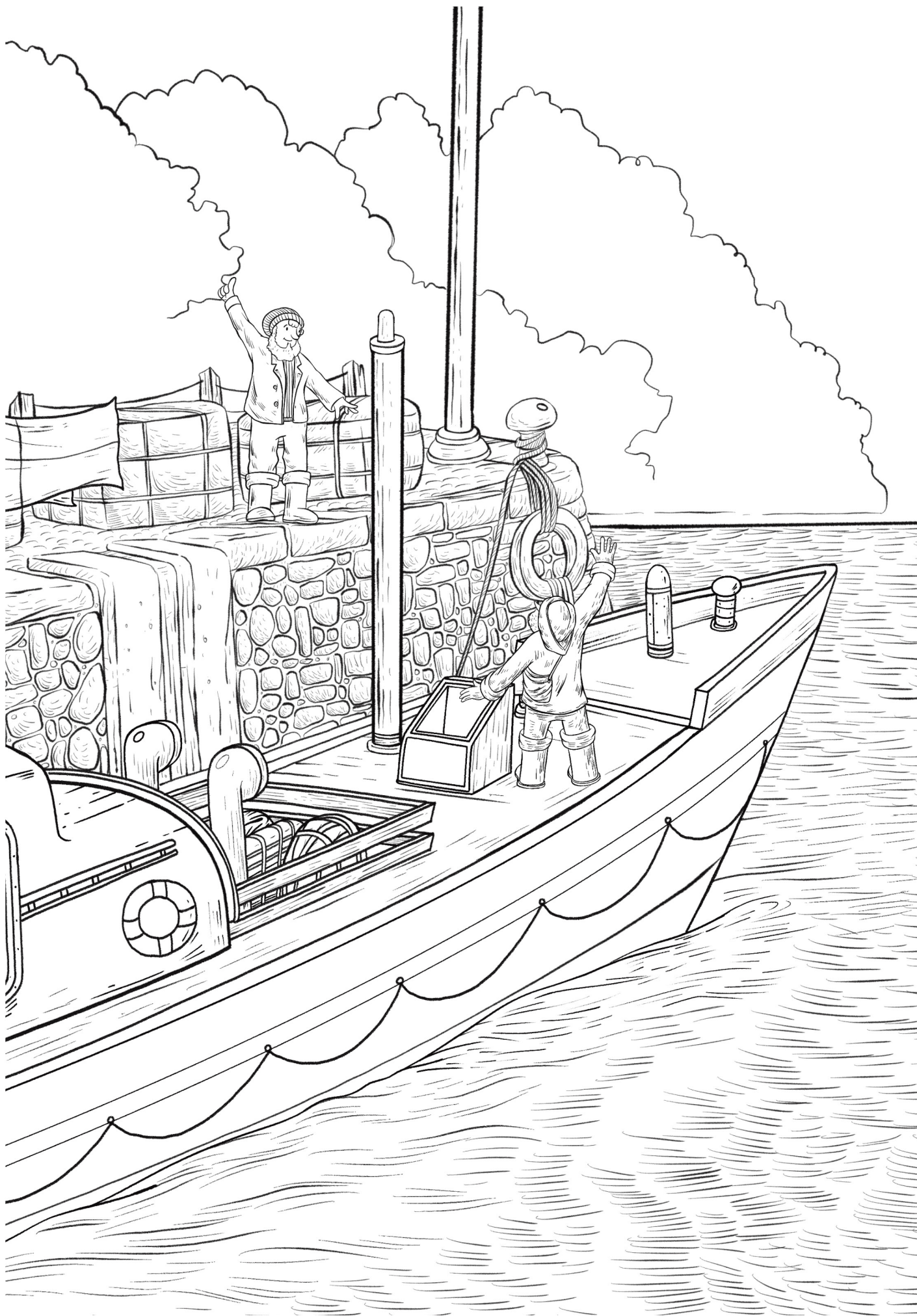
‘Agus cad é mar a rachaidh sí fhad leis an otharlann? Níl cead ag duine ar bith an t-oileán a fhágáil!’ arsa Muireann.

‘Tá a fhios agam, a thaisce,’ arsa Mamaí. ‘Ach tá cúram dochtúra de dhíth go géar uirthi. Níl an dara rogha againn.’

Ghlaoigh Banaltra Eilís ar an bhád tarrthála.

D’iarr sí roinnt rudaí speisialta chomh maith, agus nuair a tháinig fir an bháid tarrthála, bhí criospaí leo agus páipéar leithris, agus na rudaí ar fad a bhí gann ar an oileán.

Agus ansin thug siad leo Caitlín Mhicí chuig an otharlann.

Ach ar bhealach éigin, cé go raibh gach duine fíorchúramach, tharla sé gur thug an bád tarrthála rud éigin eile chuig an oileán.

Drochrud...

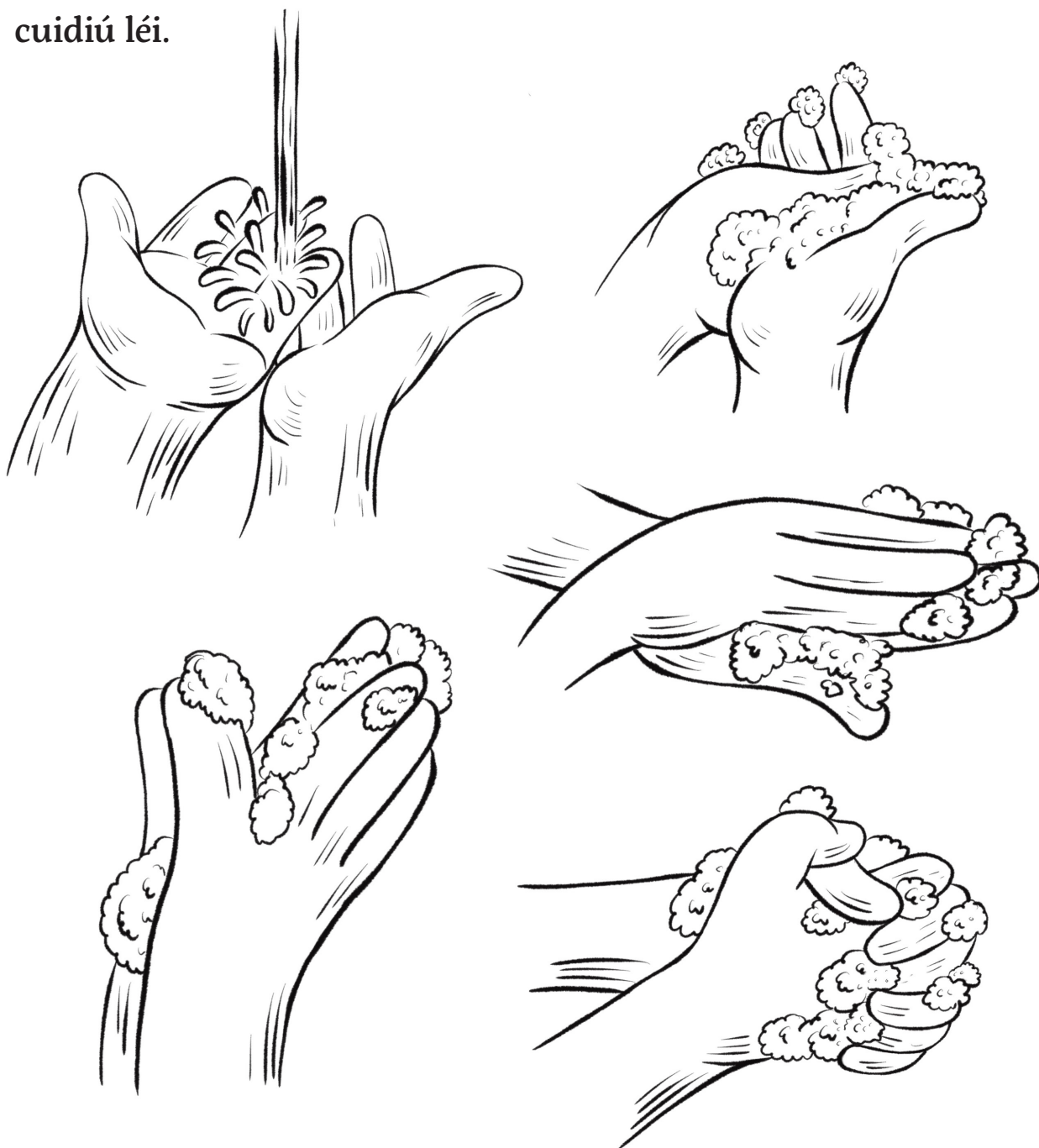

Coicís ina dhiaidh sin, ní raibh cead ag duine ar bith dul amach as an teach.

Bhí an víreas ar an oileán, agus bhí orthu gach iarracht a dhéanamh le nach scaipfí é. Nigh siad a gcuid lámh, go mion minic, agus d'fhan siad taobh istigh.

Ní raibh cead ag duine ar bith ach Banaltra Eilís cuairt a thabhairt ar dhaoine.

Bhuel, is é sin í féin agus máthair Mhuirinne, a d'ofráil cuidiú léi.

Mar sin, b'éigean do Mhuireann an chuid is mó den obair tí a dhéanamh, uilig as a stuaim féin.

Lig sí amach an madra nuair a bhí mún le déanamh aige.

Ghlaoigh sí ar na cearca chun iad a chothú – ansin shocraigh sí go mbeadh sé níos fusa iad a choinneáil sa tseomra cúil go buan.

Rinne sí an chócaireacht agus an ghlantóireacht mar go raibh Mamaí ina rith thart ar an oileán a chuidiú le daoine.

Agus ansin, nuair a thagadh Mamaí abhaile san oíche, ní thiocfadh léi croí isteach a dhéanamh le Muireann – mar nach raibh cead acu baint dá chéile!

Trí seachtaine ina dhiaidh sin, ní raibh le hithe ag Muireann agus ag a Mamaí ach sairdíní i gcanna – agus b'olc an mhaise é sin do theaghlach iascaireachta.

Bhí ceathrar eile de mhuintir an oileáin san otharlann faoin am sin agus daoine eile tinn sa bhaile.

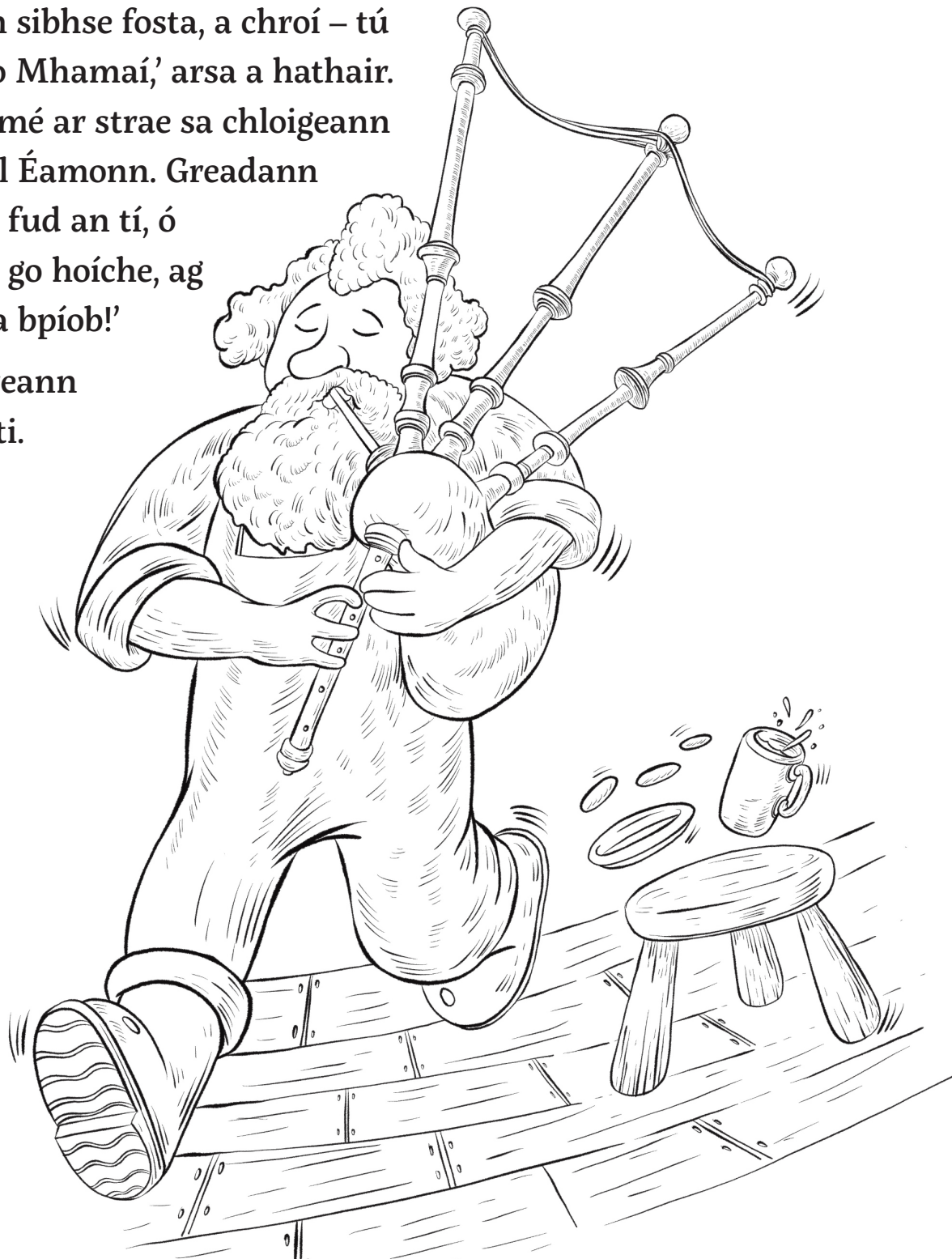
Mhair an dianghlasáil tamall fada. Tamall iontach iontach fada.

Chronaigh Muireann an scoil. Chronaigh sí a cairde. Ach níos mó ná rud ar bith eile...

‘Cad é mar atá tú, a Dhaidí?’ ar sise leis ar an ghuthán.
‘Tá cumha bocht orm i do dhiaidh.’

‘Cronaím sibhse fosta, a chroí – tú féin is do Mhamaí,’ arsa a hathair.
‘Agus tá mé ar strae sa chloigeann ag Uncail Éamonn. Greadann sé leis ar fud an tí, ó mhaidin go hoíche, ag seinm na bpíob!’

Lig Muireann gáire aisti.

Rinne sí a cuid oibre scoile ar fad.

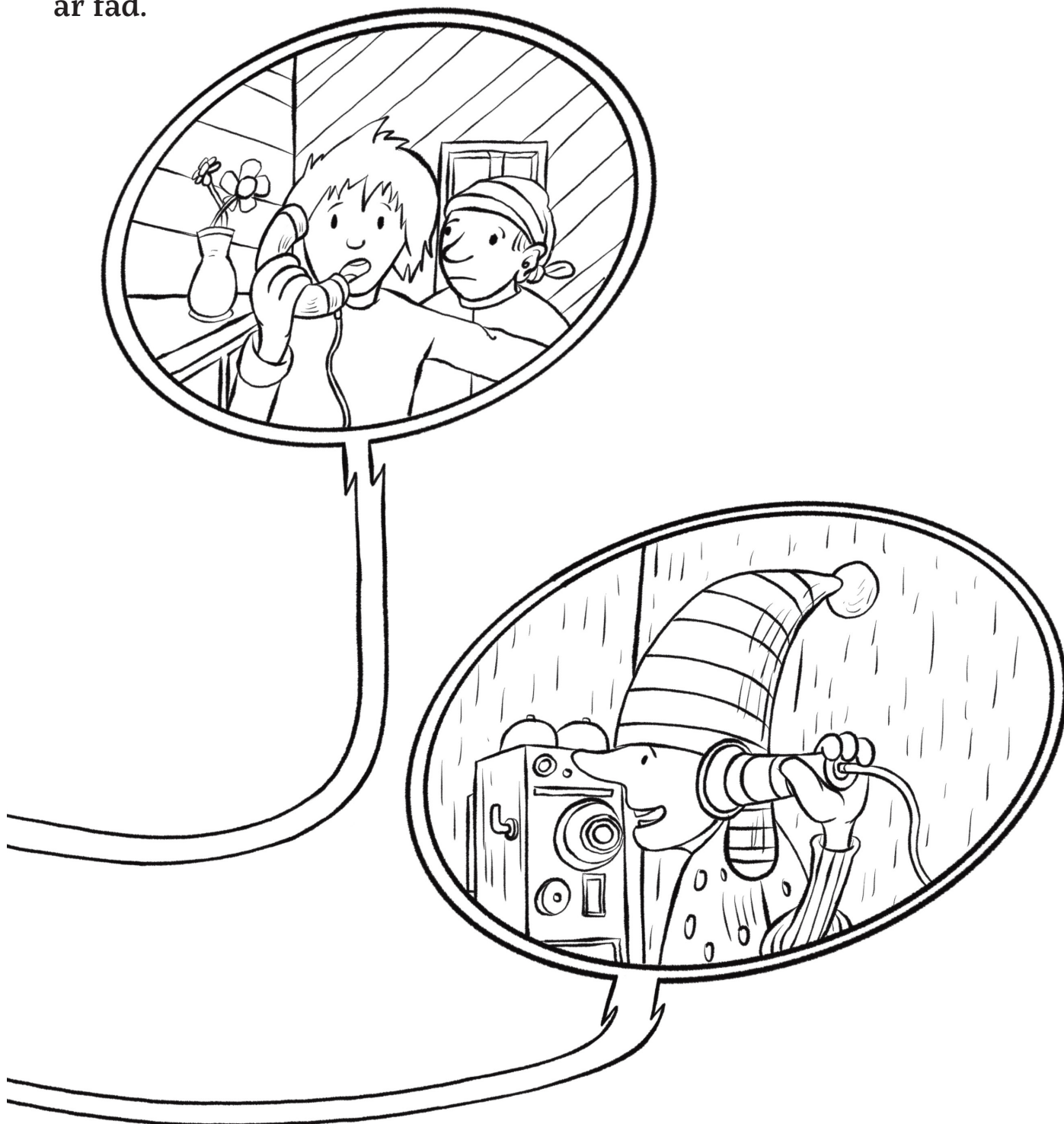
Theagasc Muireann cleasanna don mhadra
agus rinne siad aclaíocht le chéile.

Rinne sí a cuid míreanna mearaí ar luas lasrach agus chum sí roinnt cluichí nua fosta.

Labhair sí le Dónall agus lena cairde (agus lena múinteoir) ar an ghuthán.

Léigh sí na leabhair ab ansa léi, arís agus arís, agus bhain triail as cúpla ceann nua nár leigh sí roimhe – agus bhí siad go han-mhaith ar fad.

Agus an bhfuil a fhios agat seo, de réir a chéile, mhaolaigh an dianghlasáil agus tháinig biseach ar na hoileánaigh.

Fiú Caitlín Mhicí, tháinig sí abhaile slán sábháilte.

Agus cé nach raibh gach rud iomlán mar a bhíodh, ar dhóigh aisteach thaitin sé le Muireann flúirse ama a bheith aici sa bhaile – gan ann ach í féin agus an madra agus na lachain agus na cearca...

Tháinig feabhas ar a cuid fidiléireachta go fiú!

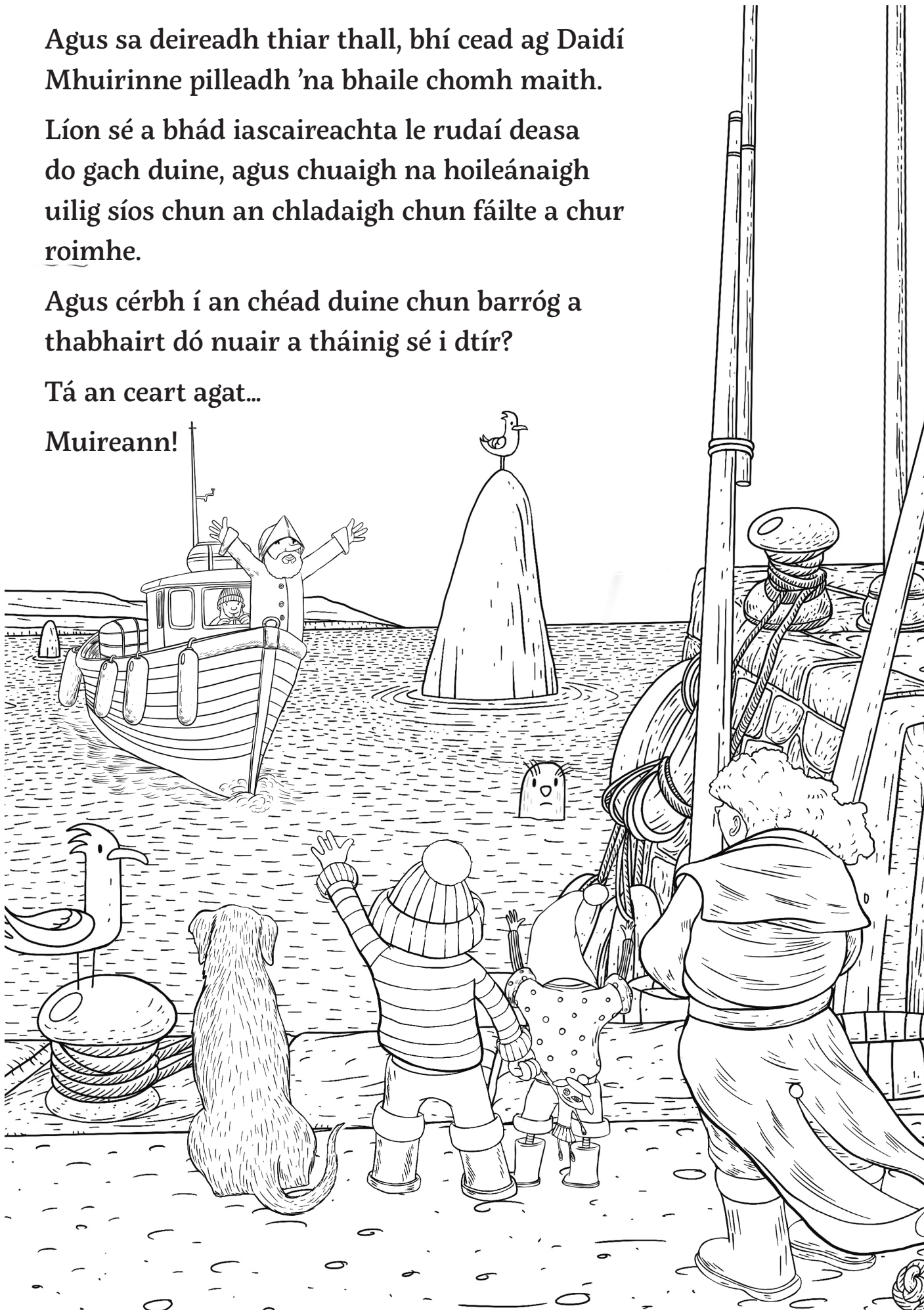
Agus sa deireadh thiar thall, bhí cead ag Daidí Mhuirinne pilleadh 'na bhaile chomh maith.

Líon sé a bhád iascaireachta le rudaí deasa do gach duine, agus chuaigh na hoileánaigh uilig síos chun an chladaigh chun fáilte a chur roimhe.

Agus cérbh í an chéad duine chun barróg a thabhairt dó nuair a tháinig sé i dtír?

Tá an ceart agat...

Muireann!

Malachy Doyle

Tógadh Malachy Doyle cois farraige i dtuaisceart na hÉireann. Chónaigh sé sa Bhreatain Bheag ar feadh na mblianta fada sular fhill sé ar Éirinn arís. Cheannaigh sé féin agus a bhean Liz seanteach feirme ar oileán beag amach ó chósta Thír Chonaill, áit a bhfuil cónaí orthu lena gcuid madraí, a gcuid cat agus a gcuid lachan.

Tá i bhfad níos mó ná 100 leabhar foilsithe ag Malachy, ó phreableabhair do naíonáin go húrscéalta réalaiócha do dhéagóirí. Is iomaí duais liteartha atá bainte aige thar na blianta agus tá a chuid saothar ar fáil i gcorradh le tríocha teanga éagsúil.

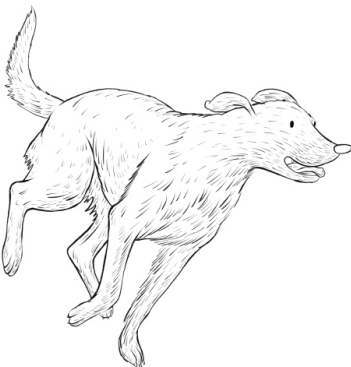
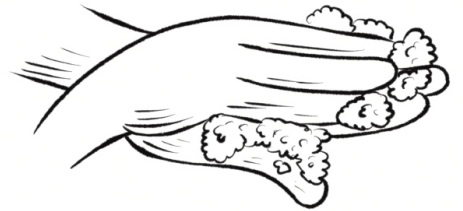
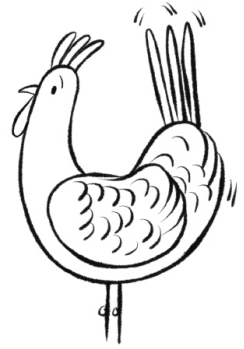
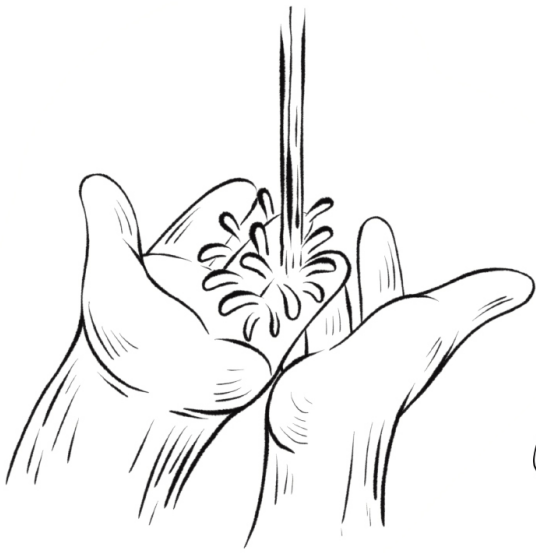
Chomh maith leis an chéad dá leabhar i sraith ‘Muireann’, *Muireann agus an Fharraige Fhiáin* agus *Muireann agus an Míol Mór*, ar na leabhair eile is déanaí leis tá *The Miracle of Hanukkah*, *Rama and Sita*, *Jack and the Jungle* agus *Big Bad Biteasaurus* (Bloomsbury), *Fug and the Thumps* (Firefly Press), *Cinderfella* (Walker Books) agus *Ootch Cootch* (Graffeg), atá masithe ag a iníon, Hannah Doyle.

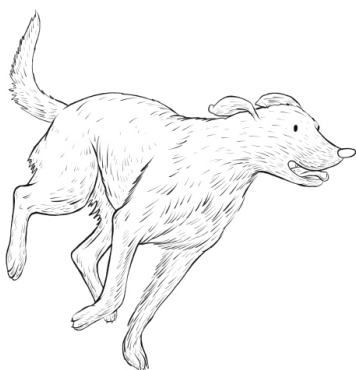
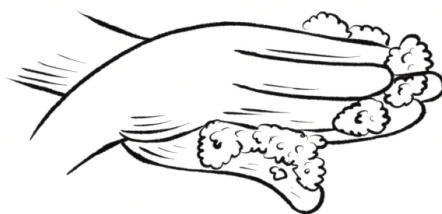
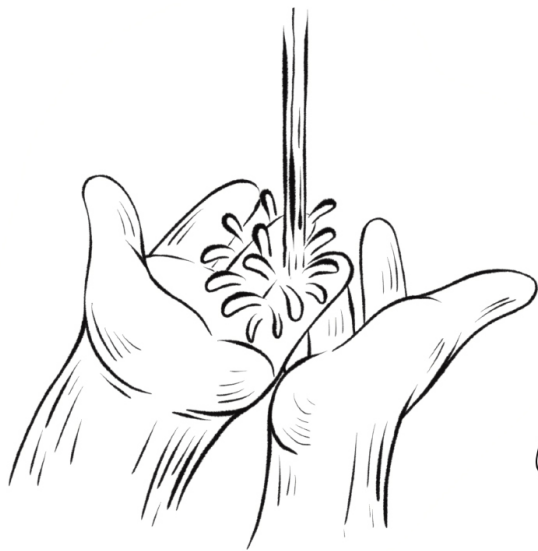
Andrew Whitson

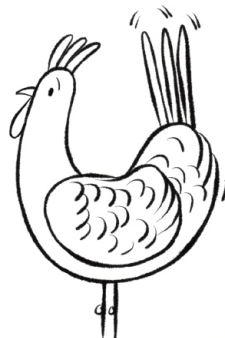
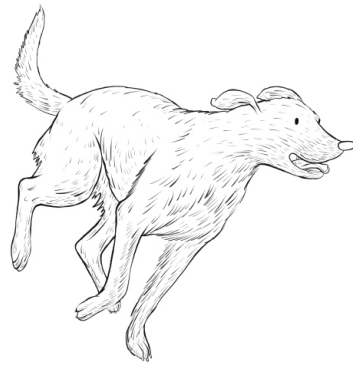
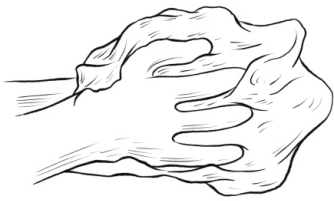
Béal Feirsteach ó dhúchas é Andrew Whitson, ealaíontóir a bhfuil duaiseanna bainte aige agus arb é an tUasal Ando an t-ainm is rogha leis. Cónaíonn sé i seanteach atá neadaithe i gcoim cnoc ceomhar, ar imeall coill draíochta, taobh thíos de chaisleán finscéalach atá buailte le srón fathaigh. Amharcann an teach anuas ar Loch Lao, áit ar tógadh an Titanic, agus aníos ar Bhinn Uamha, áit ar thuairteáil buamadóir B-17 Flying Fortress le linn an Dara Cogadh Domhanda!

I seantúr de chuid seaneaglaise, déanann an tUasal Ando pictiúir do leabhair agus oibríonn sé chomh mall sin san oíche gur minic a ghlasáiltear isteach é. Mar sin de, tá eochair dhraíochta rúnda déanta aige a úsáideann sé le héalú ón eaglais nuair nach mbíonn duine ar bith eile thart.

Faoina ainm féin, tá breis agus 20 leabhar maisithe ag an Uasal Ando. Ar na cinn is déanaí, tá sraith ‘Muireann’, i gcomhar le Malachy Doyle, agus sraith mhóriomrá ‘Rita’, i gcomhar le Máire Zepf.

An tSnáthaid Mhór

MALACHY DOYLE ANDREW WHITSON

MUIREANN AGUS AN DIANGHLASÁIL

Leabhair eile i sraith 'Muireann' le
Malachy Doyle agus Andrew Whitson::

Molly and the Stormy Sea
Muireann agus an Fharraige Fhiáin
Mali a'r Môr Stormus

Molly and the Whale
Muireann agus an Míol Mór
Mali a'r Morfil

Molly and the Lighthouse
Muireann agus an Teach Solais
Mali a'r Goleudy

Graffeg www.graffeg.com

